Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

26 päivänä syyskuuta 2024*

Muutoksenhaku – Valtiontuet – Saksan liittotasavallan suurten sähkönkuluttajien hyväksi toteuttama tukiohjelma – Verkkomaksuista vapauttaminen vuosilta 2012 ja 2013 – Päätös, jolla tuki todetaan sisämarkkinoille soveltumattomaksi – Kumoamiskanne – Kanteen nostamisen määräaika – Tutkittavaksi ottaminen – SEUT 107 artiklan 1 kohta – Valtiontuen käsite – Valtion varat – Veronluonteinen maksu tai muut pakolliset maksut

Yhdistetyissä asioissa C-794/21 P ja C-800/21 P,

joissa on kyse Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvista kahdesta valituksesta, jotka on pantu vireille 16.12.2021 ja 17.12.2021,

Saksan liittotasavalta, asiamiehinään J. Möller ja R. Kanitz,

valittajana asiassa C-794/21 P,

ja jossa muina osapuolina ovat

Infineon Technologies Dresden GmbH & Co. KG, kotipaikka Dresden (Saksa), ja

Infineon Technologies AG, kotipaikka Neubiberg (Saksa),

edustajinaan L. Assmann ja M. Peiffer, Rechtsanwälte,

kantajina ensimmäisessä oikeusasteessa,

Euroopan komissio, asiamiehinään K. Herrmann, C. Kovács ja T. Maxian Rusche,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

ja

Infineon Technologies AG, kotipaikka Neubiberg, ja

Infineon Technologies Dresden GmbH & Co. KG, kotipaikka Dresden,

edustajinaan L. Assmann ja M. Peiffer, Rechtsanwälte,

valittajina asiassa C-800/21 P,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

ja jossa muina osapuolina ovat

Euroopan komissio, asiamiehinään K. Herrmann, C. Kovács ja T. Maxian Rusche, avustajanaan H. Heinrich, Rechtsanwalt,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

Saksan liittotasavalta, asiamiehinään J. Möller ja R. Kanitz,

väliintulijana ensimmäisessä oikeusasteessa,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

jaoston puheenjohtaja K. Jürimäe (esittelevä tuomari), presidentti K. Lenaerts, joka hoitaa kolmannen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit N. Piçarra, N. Jääskinen ja M. Gavalec,

julkisasiamies: L. Medina,

kirjaaja: yksikönpäällikkö D. Dittert,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 28.6.2023 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 9.11.2023 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Saksan liittotasavalta vaatii asiassa C-794/21 P tekemällään valituksella unionin tuomioistuinta kumoamaan unionin yleisen tuomioistuimen 6.10.2021 antaman tuomion Infineon Technologies Dresden ja Infineon Technologies v. komissio (T-233/19 ja T-234/19, EU:T:2021:647; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi Infineon Technologies Dresden GmbH & Co. KG:n ja Infineon Technologies AG:n (jäljempänä Infineon -yhtiöt) kanteen, jossa vaadittiin tukiohjelmasta SA.34045 (2013/c) (ex 2012/NN), jonka Saksa on myöntänyt peruskuormasähkön kuluttajille StromNEV-asetuksen 19 §:n nojalla, 28.5.2018 annetun komission päätöksen (EU) 2019/56 (EUVL 2019, L 14, s. 1; jäljempänä riidanalainen päätös) kumoamista.

2 Asiassa C-800/21 P tekemällään valituksella Infineon -yhtiöt vaativat valituksenalaisen tuomion kumoamista.

3 Myös Euroopan komissio vaatii asioissa C-794/21 P ja C-800/21 P tekemillään liitännäisvalituksilla valituksenalaisen tuomion kumoamista.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

4 [SEUT] 108 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 13.7.2015 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2015/1589 (EUVL 2015, L 248, s. 9) johdanto-osan 39 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Avoimuuden ja oikeusvarmuuden vuoksi komission päätökset on asianmukaista julkistaa, noudattaen kuitenkin periaatetta, jonka mukaan valtion myöntämiä tukia koskevat päätökset osoitetaan asianomaiselle jäsenvaltiolle. Sen vuoksi on asianmukaista julkaista kaikki päätökset, joilla voi olla vaikutusta asianomaisten osapuolten etuihin, joko täydellisinä tai tiivistelminä tai antaa asianomaisille osapuolille mahdollisuus saada jäljennökset näistä päätöksistä, jos päätöksiä ei ole julkaistu tai niitä ei ole julkaistu täydellisinä.”

5 Kyseisen asetuksen 1 artiklan h alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

– –

h) ’asianomaisella osapuolella’ jäsenvaltiota, henkilöä, yritystä tai yritysten yhteenliittymää, jonka etuihin tuen myöntäminen voi vaikuttaa, erityisesti tuensaajaa, kilpailevia yrityksiä ja alan järjestöjä.”

6 Mainitun asetuksen 32 artiklan, jonka otsikko on ”Päätösten julkaiseminen”, 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Komissio julkaisee Euroopan unionin virallisessa lehdessä päätökset, jotka se on tehnyt 8 artiklan 1 ja 2 kohdan sekä 9 artiklan nojalla.”

Asian tausta ja riidanalainen päätös

7 Asian tosiseikat, sellaisina kuin ne käyvät ilmi valituksenalaisen tuomion 1–22 kohdasta, voidaan tiivistää seuraavasti.

Kyseessä olevat lait ja asetukset

Verkkomaksuja koskeva järjestelmä ennen riidanalaisten toimenpiteiden käyttöönottoa

8 Energiataloudesta annetun lain (Energiewirtschaftsgesetz), sellaisena kuin se on muutettuna energia-alan säännösten tarkistamisesta 26.7.2011 annetulla lailla (Gesetz zur Neuregelung energiewirtschaftlicher Vorschriften; BGBl. 2011 I, s. 1554), mutta ennen sähkömarkkinoiden kehittämisestä 26.7.2016 annetulla lailla (Gesetz zur Weiterentwicklung des Strommarktes; BGBl. 2016 I, s. 1786) tehtyjä muutoksia (jäljempänä EnWG 2011), 21 §:ssä säädettiin muun muassa, että verkkomaksujen oli oltava kohtuullisia, syrjimättömiä ja avoimia ja perustuttava energiahuoltojärjestelmän tehokkaan toiminnan kustannuksiin.

9 EnWG 2011:n 24 §:ssä annettiin Saksan liittohallitukselle toimivalta antaa asetuksella yksityiskohtaisia säännöksiä, jotka koskevat yhtäältä yleisen verkkomaksujen määrittämismenetelmän määrittelyä ja toisaalta erityisten verkon käyttöä koskevien tapausten sääntelyä sekä edellytyksiä, joiden täyttyessä sääntelyviranomainen voi hyväksyä tai kieltää yksilölliset verkkomaksut.

10 Sähkön verkkomaksuista 25.7.2005 annetun liittovaltion asetuksen (Stromnetzentgeltverordnung; BGBl. 2005 I, s. 2225; jäljempänä StromNEV 2005 -asetus) 17 §:ssä määritellään laskentamenetelmä, jota verkonhaltijoiden on käytettävä yleisten maksujen määrittämiseksi. Kyseessä on kaksivaiheinen menetelmä, jossa selvitetään ensin kaikkien verkkojen erilaiset vuotuiset kustannuserät ja sen jälkeen muunnetaan verkkojen vuotuiset kokonaiskustannukset verkkomaksuiksi.

11 Yleisten maksujen määrittämisessä on otettava huomioon kaksi seikkaa eli samanaikaisuusfunktio, joka ilmaisee todennäköisyyden sille, että kyseessä olevan yksittäisen verkonkäyttäjän sähkönkulutus vaikuttaa kyseisen verkkotason vuotuiseen huippukuormaan, ja verkonhaltijakohtainen tulojen enimmäismäärä, jonka Bundesnetzagentur (liittovaltion verkkovirasto, Saksa; jäljempänä BNetzA) määrittää vertailemalla sitä muihin verkonhaltijoihin, jotta tehottomuudesta johtuvia kustannuksia ei kompensoida verkkomaksuilla.

12 StromNEV 2005 -asetuksen 19 §:ssä säädetään sellaisten käyttäjäryhmien, joiden kulutus- ja kuormitusprofiilit poikkeavat huomattavasti muiden käyttäjien kulutus- ja kuormitusprofiileista (ns. epätyypilliset käyttäjät), yksilöllisistä maksuista. Näissä maksuissa otetaan verkkokustannuksia vastaavan hinnoittelun periaatteen mukaisesti huomioon näiden epätyypillisten käyttäjien osuus näiden kustannusten vähentämisessä tai niiden kasvun estämisessä.

13 Tältä osin StromNEV 2005 -asetuksen 19 §:n 2 momentissa otetaan käyttöön yksilölliset maksut kahdelle seuraavalle epätyypillisten käyttäjien ryhmälle:

– käyttäjät, joiden osuus huippukuormasta voi poiketa huomattavasti kaikkien muiden samaan verkkotasoon liitettyjen käyttäjien samanaikaisesta vuotuisesta huippukuormasta eli käyttäjistä, jotka kuluttavat sähköä järjestelmällisesti muulloin kuin huippukuormitusaikoina (jäljempänä antisykliset kuluttajat), ja

– käyttäjät, joiden vuotuinen sähkönkulutus on vähintään 7 000 käyttötuntia ja yli 10 gigawattituntia (jäljempänä peruskuormasähkön kuluttajat).

14 StromNEV 2005 -asetuksessa säädettiin EnWG 2011:llä tehdyn muutoksen voimaantuloon saakka, että antisyklisiltä kuluttajilta ja peruskuormasähkön kuluttajilta perittiin yksilöllisiä maksuja, jotka laskettiin BNetzA:n kehittämällä ”fysikaalisen reitin menetelmällä”. Tässä menetelmässä otettiin huomioon antisyklisten kuluttajien ja peruskuormasähkön kuluttajien aiheuttamat verkkokustannukset; lisäksi kuluttajien oli maksettava vähintään 20 prosenttia julkaistusta yleisestä verkkomaksusta (jäljempänä vähimmäismaksu). Viimeksi mainitulla taattiin verkon, johon nämä kuluttajat oli liitetty, käytöstä maksettava korvaus siinä tapauksessa, että fysikaalisen reitin menetelmällä lasketut yksilölliset maksut olivat olleet tätä vähimmäismaksua alemmat tai jopa lähellä nollaa.

Riidanalaiset toimenpiteet

15 Peruskuormasähkön kuluttajien yksilölliset maksut poistettiin StromNEV 2005 -asetuksen, sellaisena kuin se on muutettuna EnWG 2011:llä, 19 §:n 2 momentin toisen ja kolmannen virkkeen mukaisesti 1.1.2011, joka oli tämän säännöksen taannehtivan soveltamisen alkamispäivä, alkaen, ja ne korvattiin täydellä vapautuksella velvollisuudesta maksaa verkkomaksuja (jäljempänä riidanalainen vapautus); tämä vapautus myönnettiin toimivaltaisen sääntelyviranomaisen eli BNetzA:n tai asianomaisen osavaltion sääntelyviranomaisen luvalla. Kyseisestä vapautuksesta seurasi tulonmenetyksiä siirtoverkonhaltijoille tai jakeluverkonhaltijoille sen verkon tason mukaan, johon edunsaajat oli liitetty.

16 StromNEV2005 -asetuksen, sellaisena kuin se on muutettuna EnWG 2011:llä, 19 §:n 2 momentin kuudennen ja seitsemännen virkkeen mukaan siirtoverkonhaltijat velvoitettiin korvaamaan jakeluverkonhaltijoille riidanalaisen vapautuksen aiheuttama tulonmenetys, ja niiden oli tasoitettava vapautuksesta aiheutuneet kulut keskenään sähkön ja lämmön yhteistuotannosta 19.3.2002 annetun lain (Kraft-Wärme-Kopplungsgesetz; BGBl. 2002 I, s. 1092) 9 §:n mukaisella taloudellisella korvauksella, jotta kuhunkin kohdistuisi saman suuruinen taloudellinen rasite suhteessa niiden verkkoon liitetyille kuluttajille toimitettuun sähkön määrään.

17 Vuodesta 2012 alkaen BNetzA:n 14.12.2011 tekemällä päätöksellä (BK8-11-024; jäljempänä BNetzA 2011 -päätös) otettiin käyttöön rahoitusjärjestelmä. Tässä järjestelmässä jakeluverkonhaltijat perivät loppukuluttajilta tai sähköntoimittajilta lisämaksun (jäljempänä riidanalainen lisämaksu), josta saadut tuotot siirrettiin siirtoverkonhaltijoille riidanalaisesta vapautuksesta aiheutuneen tulonmenetyksen korvaamiseksi.

18 Siirtoverkonhaltijat määrittivät riidanalaisen lisämaksun määrän vuosittain etukäteen BNetzA:n vahvistaman menetelmän perusteella. BNetzA vahvisti suoraan vuotta 2012, joka oli ensimmäinen vuosi, jona järjestelmä sovellettiin, koskevan määrän.

19 Näitä määräyksiä ei sovellettu riidanalaisesta vapautuksesta vuonna 2011 aiheutuneisiin kustannuksiin, joten kukin siirto- ja jakeluverkonhaltija joutui vastaamaan tästä vapautuksesta kyseisenä vuonna aiheutuneista tappioista.

Riidanalaisten toimenpiteiden jälkeinen verkkomaksujärjestelmä

20 Riidanalaiseen päätökseen johtaneen hallinnollisen menettelyn ollessa kesken riidanalainen vapautus todettiin ensin pätemättömäksi Oberlandesgericht Düsseldorfin (osavaltion ylioikeus, Düsseldorf, Saksa) 8.5.2013 ja Bundesgerichtshofin (ylin yleinen tuomioistuin, Saksa) 6.10.2015 antamilla ratkaisuilla. Tämän jälkeen vapautus peruttiin 1.1.2014 alkaen StromNEV 2005 -asetuksella, sellaisena kuin se on muutettuna 14.8.2013 annetulla asetuksella, jolla muutetaan energialainsäädännön alan asetuksia (Verordnung zur Änderung von Verordnungen auf dem Gebiet des Energiewirtschaftsrechts; BGBl. 2013 I, s. 3250; jäljempänä StromNEV 2013 -asetus). StromNEV 2013 -asetuksella otettiin tulevaisuutta varten uudelleen käyttöön fysikaalisen reitin menetelmällä lasketut yksilölliset maksut siten, että vähimmäismaksun sijasta sovellettiin kiinteitä maksuja, joiden sähkönkulutuksen perusteella määräytyvä suuruus oli 10, 15 ja 20 prosenttia yleisistä maksuista (verkon 7 000, 7 500 ja 8 000 käyttötunnilta vuodessa).

21 StromNEV 2013 -asetuksella otettiin käyttöön 22.8.2013 alkaen siirtymäjärjestely, jota sovellettiin taannehtivasti peruskuormasähkön kuluttajiin, joille ei ollut vielä myönnetty riidanalaista vapautusta vuosilta 2012 ja 2013. Tässä järjestelmässä säädettiin fysikaalisen reitin menetelmällä laskettujen yksilöllisten maksujen ja vähimmäismaksun sijaan ainoastaan näiden kiinteiden maksujen soveltamisesta näihin kuluttajiin.

Hallinnollinen menettely ja riidanalainen päätös

22 Useiden kantelujen johdosta komissio julkaisi 4.5.2013 päätöksensä aloittaa SEUT 108 artiklan 2 kohdan mukainen menettely riidanalaisiin toimenpiteisiin perustuvasta tukiohjelmasta (EUVL 2013, C 128, s. 43).

23 Saksan liittotasavalta ja muut asianomaiset osapuolet esittivät menettelyssä huomautuksensa, minkä jälkeen komissio antoi 28.5.2018 riidanalaisen päätöksen.

24 Komissio totesi kyseisessä päätöksessä, että Saksan liittotasavalta oli myöntänyt sääntöjenvastaisesti valtiontukea riidanalaisen vapautuksen muodossa 1.1.2012-31.12.2013.

25 Komissio totesi erityisesti, että valtiontukea olivat ne verkkokustannukset, jotka maksuvapautuksen saaneet peruskuormasähkön kuluttajat aiheuttivat vuosina 2012 ja 2013, tai vähimmäisverkkomaksut, jos nämä verkkokustannukset olivat vähemmän kuin nämä vähimmäisverkkomaksut.

26 Lisäksi komissio totesi, että kyseessä oleva tuki ei soveltunut sisämarkkinoille, koska se ei täyttänyt EUT-sopimuksen 107 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen poikkeusten ehtoja ja että sitä ei myöskään voitu pitää sisämarkkinoille soveltuvana millään muullakaan perusteella.

27 Tämän vuoksi komissio päätti seuraavaa:

– riidanalainen vapautus oli EUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea siltä osin kuin peruskuormasähkön kuluttajat vapautettiin maksamasta aiheuttamiaan verkkokustannuksia vastaavia verkkomaksuja tai vähimmäisverkkomaksuja, jos verkkokustannukset olivat vähemmän kuin vähimmäisverkkomaksu

– Saksan liittotasavalta oli myöntänyt kyseessä olevan tuen SEUT 108 artiklan 3 kohdan vastaisesti, eikä se soveltunut sisämarkkinoille

– kyseisen tukiohjelman nojalla myönnetty yksittäinen tuki ei ollut valtiontukea, jos se täytti sen myöntämishetkellä [SEUT 107] ja [SEUT 108] artiklan soveltamisesta tiettyihin valtion monialaisen tuen muotoihin 7.5.1998 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 994/98 (EYVL 1998, L 142, s. 1) 2 artiklan nojalla annetussa vähämerkityksisestä tuesta annetussa asetuksessa säädetyt edellytykset, ja

– Saksan liittotasavallan oli yhtäältä perittävä kyseisen tukiohjelman nojalla myönnetyt sisämarkkinoille soveltumattomat tuet korkoineen takaisin tuensaajilta ja toisaalta peruutettava kaikki kyseiseen järjestelmään perustuvan tuen jäljellä olevat maksuerät riidanalaisen päätöksen antamispäivästä lukien.

Unionin yleisessä tuomioistuimessa nostetut kanteet ja valituksenalainen tuomio

28 Infineon -yhtiöt nostivat kumpikin unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 9.4.2019 jättämällään kannekirjelmällä kanteen, jossa vaadittiin riidanalaisen päätöksen kumoamista.

29 Unionin yleisen tuomioistuimen kuudennen jaoston puheenjohtajan 15.5.2019 tekemällä päätöksellä asiat T-233/19 ja T-234/19 yhdistettiin.

30 Unionin yleisen tuomioistuimen kuudennen jaoston puheenjohtaja hyväksyi 30.8.2019 antamallaan päätöksellä Saksan liittotasavallan väliintulijaksi tukemaan Infineon -yhtiöiden vaatimuksia kyseisen jäsenvaltion hakemuksen mukaisesti.

31 Kanteensa tueksi Infineon -yhtiöt esittivät yhden ainoan kanneperusteen, joka perustui siihen, että kyse ei ollut SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta valtiontuesta, koska riidanalaista vapautusta ei rahoitettu valtion varoista.

32 Unionin yleinen tuomioistuin otti valituksenalaisessa tuomiossa kanteen tutkittavaksi ja hylkäsi tämän kanneperusteen ja kumoamiskanteet kokonaisuudessaan.

Asian käsittelyn vaiheet unionin tuomioistuimessa ja asianosaisten vaatimukset

33 Asiassa C-794/21 P tekemällään valituksella Saksan liittotasavalta vaatii, että unionin tuomioistuin

– kumoaa valituksenalaisen tuomion siltä osin kuin siinä hylätään sen kanne perusteettomana

– kumoaa riidanalaisen päätöksen ja

– velvoittaa komission korvaamaan sekä unionin yleisessä tuomioistuimessa että unionin tuomioistuimessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

34 Infineon -yhtiöt vaativat, että unionin tuomioistuin hyväksyy valituksen asiassa C-794/21 P.

35 Komissio vaatii, että unionin tuomioistuin hylkää valituksen asiassa C-794/21 P ja velvoittaa Saksan liittotasavallan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

36 Infineon -yhtiöt vaativat asiassa C-800/21 P tekemällään valituksella, että unionin tuomioistuin

– kumoaa valituksenalaisen tuomion

– kumoaa riidanalaisen päätöksen tai toissijaisesti palauttaa asian unionin yleiseen tuomioistuimeen ja

– velvoittaa komission korvaamaan sekä unionin yleisessä tuomioistuimessa että unionin tuomioistuimessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

37 Saksan liittotasavalta vaatii, että unionin tuomioistuin hyväksyy valituksen asiassa C-800/21 P ja velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

38 Komissio vaatii, että unionin tuomioistuin hylkää valituksen asiassa C-800/21 P ja velvoittaa Infineon -yhtiöt korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

39 Komissio vaatii asioissa C-794/21 P ja C-800/21 P tekemillään liitännäisvalituksilla, että unionin tuomioistuin

– kumoaa valituksenalaisen tuomion

– jättää kumoamiskanteet tutkimatta yhdistetyissä asioissa T-233/19 ja T-234/19

– asiassa C-794/21 P velvoittaa yhtäältä Saksan liittotasavallan korvaamaan unionin tuomioistuimessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut ja toisaalta Infineon -yhtiöt korvaamaan unionin yleisessä tuomioistuimessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut ja

– asiassa C-800/21 P velvoittaa Infineon -yhtiöt korvaamaan unionin tuomioistuimessa ja unionin yleisessä tuomioistuimessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

40 Infineon -yhtiöt ja Saksan liittotasavalta vaativat, että liitännäisvalitukset hylätään ja että komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

41 Asiat C-794/21 P ja C-800/21 yhdistettiin unionin tuomioistuimen presidentin 18.4.2023 antamalla määräyksellä suullista käsittelyä ja tuomion antamista varten.

Liitännäisvalitukset

42 Komission tekemillä liitännäisvalituksilla pyritään siihen, että ensimmäisessä oikeusasteessa nostettu kanne jätetään tutkimatta, ja tämä on kysymys, joka edeltää päävalituksissa esitettyjä asiakysymyksiä. Liitännäisvalituksia on näin ollen tarkasteltava ensin (ks. vastaavasti tuomio 3.12.2020, Changmao Biochemical Engineering v. Distillerie Bonollo ym., C-461/18 P, EU:C:2020:979, 43 kohta).

43 Komissio esittää liitännäisvalitustensa tueksi kaksi valitusperustetta.

Ensimmäinen valitusperuste

Asianosaisten lausumat

44 Komissio moittii liitännäisvalitustensa tueksi esittämässään ensimmäisessä valitusperusteessa unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että se teki valituksenalaisen tuomion 37–44 kohdassa oikeudellisen virheen tulkitessaan laajasti SEUT 263 artiklan kuudennessa kohdassa tarkoitettua julkaisemisen käsitettä. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi siis komission mukaan virheellisesti, että mikä tahansa julkaiseminen Euroopan unionin virallisessa lehdessä vastaa tätä käsitettä riippumatta siitä, onko tällainen julkaiseminen edellytyksenä kyseisen toimen voimaantulolle SEUT 297 artiklan mukaisesti ja onko siitä määrätty itse EUT-sopimuksessa.

45 Ensinnäkin unionin yleisen tuomioistuimen tulkinta on komission mukaan vastoin unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä, sellaisena kuin se ilmenee 17.5.2017 annetusta tuomiosta Portugali v. komissio (C-339/16 P, EU:C:2017:384, 34–40 kohta), 31.1.2019 annetusta

määräyksestä Iordăchescu v. parlamentti ym. (C-426/18 P, EU:C:2019:89, 22 kohta) ja 5.9.2019 annetusta määräyksestä Fryč v. komissio (C-230/19 P, EU:C:2019:685, 15 kohta). Unionin tuomioistuin on tässä oikeuskäytännössään vahvistanut SEUT 263 artiklan kuudennen kohdan ja SEUT 297 artiklan vastaavuuden siten, että kanteen nostamisen määräaika alkaa kulua julkaisemisesta ainoastaan, jos se on kyseisen toimenpiteen voimaantulon edellytys ja jos siitä määrätään itse EUT-sopimuksessa.

46 Tätä lähestymistapaa tukee SEUT 263 artiklan kuudennen kohdan sanamuodon mukainen, kontekstuaalinen ja teleologinen tulkinta.

47 Komissio väittää yhtäältä kyseisen määräyksen sanamuodosta, että saksankielistä versiota lukuun ottamatta kaikissa kieliversioissa ilmaisut ”julkaiseminen” ja ”tiedoksi antaminen” esiintyvät sekä SEUT 263 artiklan kuudennessa kohdassa että SEUT 297 artiklassa, mikä osoittaa näiden kahden määräyksen vastaavuuden.

48 Toisaalta SEUT 263 artiklan kuudennen kohdan tarkoituksesta komissio toteaa, että kyseisessä määräyksessä vahvistetut kanteen nostamisen määräajat edistävät oikeusvarmuuden tavoitetta. Jos yksityinen haluaa riitauttaa toimen, hänen on lähtökohtaisesti tehtävä se kahden kuukauden kuluessa siitä, kun sen lopullinen versio on annettu hänelle tiedoksi. Sitä vastoin sellaisten yleisesti sovellettavien toimien osalta, joilla ei ole adressaattia, tämä päivä on päivä, jona toimet julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Niiden toimien osalta, joille on osoitettu adressaatti, mainittu päivä on päivä, jona ne annetaan tiedoksi kyseiselle adressaatille. Vain poikkeuksellisesti ja toissijaisesti, kun kyse on toimesta, jota ei tarvitse julkaista eikä antaa tiedoksi, tiedon saaminen voi olla tapahtuma, josta kanteen nostamisen määräaika alkaa kulua. SEUT 263 artiklan kuudennen kohdan ja SEUT 297 artiklan vastaavuus takaa siten sen, ettei toimen myöhempi julkaiseminen Euroopan unionin virallisessa lehdessä tiedottamista varten johda kanteen nostamisen määräaikojen pidentämiseen ja näin ollen oikeudelliseen epävarmuuteen.

49 Toiseksi muodollisen tutkintamenettelyn päättämisestä tehdyn komission päätöksen julkaiseminen Euroopan unionin virallisessa lehdessä ei komission mukaan ole SEUT 297 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettua julkaisemista. Se ei siis ole kanteen nostamisen määräajan alkamisajankohta.

50 Yhtäältä tällainen päätös on komission mukaan osoitettu asianomaiselle jäsenvaltiolle ja annetaan tiedoksi ainoastaan sille. SEUT 297 artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan mukaan se tulee voimaan tällä tiedoksi antamisella eikä sillä, että se julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä; julkaisemisen tarkoituksena on ainoastaan antaa tieto yleisölle, mukaan lukien tuensaajat, joilta asianomaisen jäsenvaltion on perittävä tämä tuki takaisin jo ennen päätöksen julkaisemista. Toisaalta mainittu julkaiseminen ei perustu EUT-sopimukseen vaan asetuksen 2015/1589 32 artiklaan, luettuna saman asetuksen johdanto-osan 39 perustelukappaleen valossa. Näin ollen sen määrittämiseksi, mistä ajankohdasta kanteen nostamisen määräaika, joka tuensaajayrityksellä on käytettävissään riitauttaakseen muodollisen tutkintamenettelyn päättämisestä tehdyn päätöksen, alkaa kulua, on nojauduttava siihen, että kyseisestä päätöksestä on tosiasiallisesti saatu tieto. Kun ei voida osoittaa etukäteen tapahtunutta tiedoksisaantia, oikeudellisen fiktion perusteella tosiasiallisena tiedoksisaantihetkenä pidetään julkaisemispäivää Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

51 Kolmanneksi komissio esittää useita argumentteja, jotka sen mukaan tukevat sen tulkintaa SEUT 263 artiklan kuudennesta kohdasta.

52 Ensinnäkin se tukeutuu kyseisen määräyksen rakenteeseen väittääkseen, että toimen julkaiseminen ja tiedoksiantaminen ovat yhdenvertaisia ja että tiedon saaminen on toissijainen tapahtuma kahteen ensimmäiseen nähden. Unionin yleisen tuomioistuimen tulkinta rikkoo tämän toissijaisuussuhteen, koska jos asetuksen 2015/1589 32 artiklan mukainen julkaiseminen vastaisi julkaisemista SEUT 297 artiklan 1 kohdan nojalla, kanteen nostamisen määräajan pitäisi alkaa kulua myös asianomaisen jäsenvaltion osalta ja ilmoituksesta huolimatta julkaisemispäivästä.

53 Toiseksi komissio katsoo, että unionin yleisen tuomioistuimen omaksuma tulkinta johtaa menettelylliseen epäyhdenvertaisuuteen niiden yritysten, joilta tukea peritään takaisin, ja niiden kilpailijoiden, jotka eivät ole saaneet tukea, välillä. Ensin mainitut saavat käytännössä jäljennöksen päätöksestä asianomaiselta jäsenvaltiolta, kun taas jälkimmäisten on odotettava päätöksen julkaisemista Euroopan unionin virallisessa lehdessä asetuksen 2015/1589 32 artiklan mukaisesti, joten näiden yritysten tehokkaat muutoksenhakuajat ovat erilaiset. Tämä tulkinta johtaa komission mukaan myös siihen, että komissio ja yritykset, joilta tuki on perittävä takaisin, olisivat eriarvoisessa asemassa. Komissiolla on nimittäin kaksi kuukautta aikaa vastata tukea saaneen yrityksen kanteeseen, kun taas mainitun tulkinnan vuoksi näillä yrityksillä on käytettävissään pidempi määräaika kanteen valmisteluun.

54 Kolmanneksi unionin yleinen tuomioistuin tukeutuu 10.3.1998 annetun tuomion Saksa v. neuvosto (C-122/95, EU:C:1998:94) virheelliseen tulkintaan. Toisin kuin riidanalaisessa päätöksessä, kyseiseen tuomioon johtaneessa asiassa kyseessä olleessa päätöksessä ei nimittäin ollut nimetty ainuttakaan adressaattia.

55 Neljänneksi valituksenalaisen tuomion 39 kohdassa, jossa unionin yleinen tuomioistuin totesi, että Infineon -yhtiöt saattoivat perustellusti odottaa, että riidanalainen päätös julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä, ei oteta huomioon sitä, että kanteen nostamisen määräajat ovat pakottavia.

56 Saksan liittotasavalta ja Infineon -yhtiöt väittävät, että ensimmäinen valitusperuste on perusteeton.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

57 Liitännäisvalitustensa tueksi esittämässään ensimmäisessä valitusperusteessa komissio riitauttaa unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 37–44 kohdassa esittämien arviointien oikeellisuuden. Komission mukaan toisin kuin unionin yleinen tuomioistuin katsoi mainituissa kohdissa, riidanalaisen päätöksen kumoamista koskevan kanteen määräaika ei Infineon -yhtiöiden osalta alkanut kulua päivästä, jona riidanalainen päätös julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä, vaan päivästä, jona nämä yhtiöt tosiasiallisesti saivat tiedon kyseisestä päätöksestä.

58 Tältä osin on todettava, että unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi valituksenalaisen tuomion 37–44 kohdassa komission oikeudenkäyntiväitteen, jonka mukaan Infineon -yhtiöiden riidanalaisesta päätöksestä nostama kumoamiskanne oli nostettu liian myöhään.

59 Kyseisen tuomion 37–39 kohdasta ilmenee, että unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että kanteen nostamisen määräaika alkoi käsiteltävässä asiassa kulua 16.1.2019 eli päivänä, jona riidanalainen päätös julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä, ja että tätä määräaikaa oli noudatettu.

60 Tämän toteamuksensa tueksi unionin yleinen tuomioistuin huomautti mainitun tuomion 38 kohdassa, että päivä, jolloin toimesta saadaan tieto, on kanteen nostamisen määräajan alkamisajankohdan perusteena toissijainen toimen julkaisemista koskevaan perusteeseen tai sen tiedoksiantamista koskevaan perusteeseen verrattuna. Unionin yleinen tuomioistuin korosti, ettei julkaiseminen ollut riidanalaisen päätöksen voimaantulon edellytys, mutta totesi saman tuomion 39 kohdassa, että kyseinen päätös oli julkaistava Euroopan unionin virallisessa lehdessä asetuksen 2015/1589 32 artiklan 3 kohdan mukaisesti, joten Infineon -yhtiöt saattoivat perustellusti odottaa, että kyseinen päätös julkaistaan.

61 Tästä on huomautettava aluksi, että SEUT 263 artiklan kuudennen kohdan mukaan tässä artiklassa tarkoitettu kanne on nostettava kahden kuukauden kuluessa kyseisen toimen julkaisemisesta tai siitä, kun se on annettu kantajalle tiedoksi, taikka jollei toimea ole julkaistu tai annettu tiedoksi, kahden kuukauden kuluessa siitä, kun kantaja on saanut siitä tiedon.

62 Tämän määräyksen sanamuodosta ja erityisesti ilmaisuista ”tai” ja ”jollei” ilmenee selvästi, että kanteen nostamisen määräajan alkamisajankohta määritetään kyseessä olevan tilanteen perusteella ja että ne kolme perustetta, joiden perusteella määräaika voi alkaa, on asetettu tärkeysjärjestykseen.

63 Näin ollen kumoamiskanteen nostamisen määräaika alkaa pääasiallisesti kulua toimen julkaisemisesta tai sen tiedoksiantamisesta kantajalle. Nämä kaksi pääasiallista kriteeriä on asetettu mainitun määräyksen systematiikassa yhdenvertaiseen asemaan siinä mielessä, että kumpikaan näistä kriteereistä ei ole toissijainen toiseen nähden (ks. vastaavasti tuomio 17.5.2017, Portugali v. komissio, C-339/16 P, EU:C:2017:384, 38 kohta).

64 Kuten unionin yleinen tuomioistuin totesi perustellusti valituksenalaisen tuomion 38 kohdassa, päivä, jolloin toimesta saadaan tieto, on kanteen nostamisen määräajan alkamisajankohdan perusteena toissijainen toimen julkaisemista koskevaan perusteeseen tai sen tiedoksiantamista koskevaan perusteeseen verrattuna (ks. vastaavasti tuomio 10.3.1998, Saksa v. neuvosto, C-122/95, EU:C:1998:94, 35 kohta), mitä ei myöskään ole kiistetty nyt käsiteltävässä asiassa.

65 Nyt käsiteltävässä asiassa riidanalainen päätös, jolla päätetään valtiontukea koskeva muodollinen tutkintamenettely, oli osoitettu asianomaiselle jäsenvaltiolle eli Saksan liittotasavallalle, ja se annettiin sille tiedoksi SEUT 297 artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan mukaisesti. Vastaavasti tämä päätös julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä asetuksen 2015/1589 32 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

66 Tällaisessa tilanteessa unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, että sen osalta, jolle tiedoksi annettava toimi on osoitettu, eli kyseessä olevalle jäsenvaltiolle, kumoamiskanteen nostamisen määräaika alkaa kulua siitä päivästä, jona toimi on annettu tiedoksi, ja näin on silloinkin, kun toimi julkaistaan myös virallisessa lehdessä (ks. vastaavasti tuomio 17.5.2017, Portugali v. komissio, C-339/16 P, EU:C:2017:384, 37 kohta).

67 SEUT 263 artiklan kuudennen kohdan, luettuna unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön valossa, sanamuodon mukaisesta, teleologisesta ja kontekstuaalisesta tulkinnasta sitä vastoin seuraa, että kumoamiskanteen nostamisen määräaika alkaa Infineon -yhtiöiden kaltaisten muiden asianomaisten osapuolten osalta kulua toimen julkaisemisesta Euroopan unionin virallisessa lehdessä myös silloin, kun tämä julkaiseminen ei perustu SEUT 297 artiklan 2 kohdan toiseen alakohtaan vaan asetuksen 2015/1589 32 artiklan 3 kohdan kaltaiseen johdetun oikeuden säännökseen.

68 Ensinnäkin on nimittäin todettava, että SEUT 263 artiklan kuudennen kohdan sanamuodossa viitataan toimen ”julkaisemiseen” yleisesti (ks. vastaavasti tuomio 26.9.2013, PPG ja SNF v. ECHA, C-625/11 P, EU:C:2013:594, 31 kohta). Kyseisessä sanamuodossa ei siis aseteta tälle käsitteelle mitään erityistä edellytystä etenkään tämän julkaisemisvelvollisuuden oikeudellisen perustan osalta.

69 Tältä osin on totta, että – kuten komissio väittää – unionin tuomioistuin on muun muassa katsonut, että SEUT 263 artiklan kuudennessa kohdassa tarkoitetulla julkaisemisen käsitteellä tarkoitetaan sellaista julkaisemista Euroopan unionin virallisessa lehdessä, joka on toimen voimaantulon edellytys ja josta määrätään EUT-sopimuksessa (ks. vastaavasti tuomio 17.5.2017, Portugali v. komissio, C-339/16 P, EU:C:2017:384, 36 kohta; määräys 31.1.2019, Iordăchescu v. parlamentti ym., C-426/18 P, EU:C:2019:89, 22 kohta ja määräys 5.9.2019, Fryč v. komissio, C-230/19 P, EU:C:2019:685, 15 kohta).

70 Toisin kuin komissio väittää, tästä ei kuitenkaan voida päätellä, että SEUT 263 artiklan kuudennessa kohdassa tarkoitettu julkaisemisen käsite rajoittuisi tähän tilanteeseen.

71 Tämän tuomion 69 kohdassa mainittuja ennakkotapauksia ei nimittäin voida lukea erikseen, vaan ne kuuluvat unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöön, jossa SEUT 263 artiklan kuudennessa kohdassa tarkoitettua julkaisemisen käsitettä on tulkittu laajasti. Niinpä tämän käsitteen alaan kuuluu kyseisessä 69 kohdassa tarkoitetun tilanteen lisäksi riidanalaisen toimen sellainen julkaiseminen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, joka ei perustu perussopimuksessa määrättyyn velvollisuuteen vaan Euroopan unionin toimielinten vakiintuneeseen käytäntöön (ks. vastaavasti tuomio 10.3.1998, Saksa v. neuvosto, C-122/95, EU:C:1998:94, 36 ja 39 kohta) tai asetuksen 2015/1589 32 artiklan 3 kohdan kaltaiseen johdetun oikeuden säännökseen (ks. vastaavasti määräys 25.11.2008, S.A.BA.R. v. komissio, C-501/07 P, EU:C:2008:652, 23 kohta), tai jopa julkaiseminen unionin toimielimen, elimen tai laitoksen internetsivustolla, jos tästä säädetään johdetussa oikeudessa (ks. vastaavasti tuomio 26.9.2013, PPG ja SNF v. ECHA, C-625/11 P, EU:C:2013:594, 30–32 kohta).

72 Toiseksi SEUT 263 artiklan kuudennen kohdan tavoitteista on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan tähän määräykseen perustuvat kanteen nostamisen määräajat ovat pakottavia eivätkä asianosaiset tai tuomioistuin voi määrätä niistä. Ne on otettu käyttöön oikeusvarmuuden takaamiseksi, jotta vältettäisiin se, että unionin toimia, joilla on oikeusvaikutuksia, kyseenalaistetaan loputtomiin, sekä kaikenlainen syrjintä ja mielivaltainen kohtelu lainkäytössä (ks. vastaavasti tuomio 12.12.1967, Muller-Collignon v. komissio, 4/67, EU:C:1967:51, s. 479; tuomio 23.1.1997, Coen, C-246/95, EU:C:1997:33, 21 kohta; määräys 16.11.2010, Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert v. komissio, C-73/10 P, EU:C:2010:684, 52 kohta ja määräys 31.1.2019, Iordăchescu v. parlamentti ym., C-426/18 P, EU:C:2019:89, 21 kohta).

73 Kun kyse on yhtäältä riidanalaisen päätöksen kaltaisesta päätöksestä, jolla päätetään valtiontukea koskeva muodollinen tutkintamenettely, on ilmeistä, että toisin kuin tiedon saamisen päivämäärä, toimen julkaisupäivä Euroopan unionin virallisessa lehdessä voidaan oikeusvarmuutta edistävällä tavalla osoittaa objektiivisesti ja varmuudella kaikkien niiden asianomaisten osapuolten osalta, joille tätä päätöstä ei ole annettu tiedoksi. Tältä osin on merkityksetöntä, että viimeksi mainitut ovat voineet saada tiedon kyseisestä toimesta ennen sen julkaisemista.

74 Tämä selittää lisäksi sen, että SEUT 263 artiklan kuudennen kohdan systematiikassa ja oikeusvarmuutta edistävällä tavalla julkaisemispäivä on ensisijainen tiedon saamispäivään nähden, joka on, kuten tämän tuomion 64 kohdassa on muistutettu, kanteen nostamisen määräajan alkamista koskeva toissijainen peruste. Komission näkemystä ei siis voida hyväksyä, kun se tosiasiassa ehdottaa, että näiden kahden SEUT 263 artiklan kuudennessa kohdassa tarkoitetun edellytyksen välinen suhde käännetään.

75 Toisaalta, toisin kuin komissio väittää, tämän tuomion 67 ka 71 kohdassa omaksuttu tulkinta on myös omiaan ehkäisemään lainkäytössä kaikkea syrjintää ja mielivaltaista kohtelua ja varmistamaan siten valtiontuen saajien ja kilpailevien yritysten menettelyllisen yhdenvertaisuuden. Kaikkien näiden asianomaisten osapuolten osalta kanteen nostamisen määräaika alkaa nimittäin kulua samasta päivästä eli päivästä, jona päätös julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Koska komissio on tällaisen päätöksen tekijä ja vastaa sen julkaisemisesta Euroopan unionin virallisessa lehdessä, se ei myöskään voi pätevästi vedota siihen, että kyseinen tulkinta johtaa sen mielestä menettelyllisesti epäyhdenvertaiseen tilanteeseen sen vahingoksi.

76 Kolmanneksi asiayhteydestä on todettava, että myös perussopimusten rakenne puhuu sitä vastaan, että SEUT 263 artiklan kuudennessa kohdassa käytetty julkaisemisen käsite vastaisi tiukasti SEUT 297 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa käytettyä julkaisemisen käsitettä komission ehdottamalla tavalla. Tältä osin on nimittäin riittävää todeta, että vaikka nämä kaksi määräystä kuuluvat EUT-sopimuksen kuudennen osan I osastoon, niillä ei säännellä samaa asiaa. Ensin mainittu on toimielimiä koskevassa 1 luvussa ja tarkemmin sanottuna sen 5 jaksossa, joka koskee Euroopan unionin tuomioistuinta, kun taas jälkimmäinen kuuluu 2 lukuun, joka koskee unionin säädöksiä ja niiden hyväksymismenettelyjä.

77 Kaikkien näiden syiden vuoksi on katsottava, että unionin yleinen tuomioistuin katsoi perustellusti valituksenalaisen tuomion 37–44 kohdassa, että kanteen nostamisen määräaika alkoi Infineon -yhtiöiden osalta kulua siitä päivästä, jona riidanalainen päätös julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

78 Liitännäisvalitusten tueksi esitetty ensimmäinen valitusperuste on näin ollen hylättävä perusteettomana.

Toinen valitusperuste

Asianosaisten lausumat

79 Liitännäisvalitustensa tueksi esittämässään toisessa valitusperusteessa komissio moittii unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että se teki valituksenalaisen tuomion 42 kohdassa oikeudellisen virheen.

80 Unionin yleinen tuomioistuin otti tosiseikat ja todistusaineiston huomioon vääristyneellä tavalla, kun se totesi valituksenalaisen tuomion 42 kohdassa, ”ettei – – ole osoitettu, että [Infineon -yhtiöt] olisivat – – saaneet ’todistettavasti’ tiedon riidanalaisesta päätöksestä”. Komission unionin yleisessä tuomioistuimessa esittämien seikkojen perusteella on nimittäin selvää, että nämä yhtiöt olivat tietoisia riidanalaisen päätöksen olemassaolosta ennen sen julkaisemista Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja viimeistään 26.9.2018.

81 Saksan liittotasavalta katsoo, että liitännäisvalitusten ensimmäinen valitusperuste on perusteeton ja näin ollen toinen valitusperuste on merkityksetön näiden valitusten lopputuloksen kannalta. Infineon -yhtiöt katsovat, että toinen valitusperuste on perusteeton.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

82 Unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 43 kohdassa, ”ettei missään tapauksessa ole osoitettu, että [Infineon -yhtiöt] olisivat nyt käsiteltävässä asiassa saaneet ’todistettavasti’ tiedon riidanalaisesta päätöksestä”.

83 Tältä osin ilmaisu ”missään tapauksessa” osoittaa, että tämä perustelu on valituksenalaisen tuomion ylimääräinen perustelu. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun ylimääräisiä perusteluja koskevat argumentit eivät kuitenkaan voi aiheuttaa tämän ratkaisun kumoamista ja ovat näin ollen tehottomia (tuomio 21.12.2023, United Parcel Service v. komissio, C-297/22 P, EU:C:2023:1027, 55 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

84 Liitännäisvalitusten tueksi esitetty toinen valitusperuste on näin ollen hylättävä tehottomana.

85 Liitännäisvalitukset on siis hylättävä kokonaisuudessaan.

Päävalitukset

86 Asiassa C-794/21 P tekemänsä valituksen tueksi Saksan liittotasavalta esittää Infineon -yhtiöiden tukemana yhden ainoan valitusperusteen, joka koskee SEUT 107 artiklan 1 kohdan rikkomista.

87 Infineon -yhtiöt esittävät asiassa C-800/21 P tekemänsä valituksen tukesi kaksi valitusperustetta, joista ensimmäinen koskee SEUT 107 artiklan 1 kohdan rikkomista ja toinen kansallisen oikeuden ja tosiseikkojen ottamista huomioon vääristyneellä tavalla. Saksan liittotasavalta tukee Infineon -yhtiöiden esittämää ensimmäistä valitusperustetta.

Asiassa C-794/21 P esitetty ainoa valitusperuste ja asiassa C-800/21 P esitetty ensimmäinen valitusperuste

88 Asiassa C-794/21 P tehdyssä valituksessa Saksan liittotasavallan esittämässä ainoassa valitusperusteessa ja asiassa C-800/21 P tehdyssä valituksessa Infineon -yhtiöiden esittämässä ensimmäisessä valitusperusteessa moititaan unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että se sovelsi virheellisesti SEUT 107 artiklan 1 kohtaa, kun se katsoi virheellisesti, että riidanalainen vapautus on tässä määräyksessä tarkoitettua valtion varoista myönnettyä tukea.

89 Saksan liittotasavallan esittämä ainoa valitusperuste jakautuu kolmeen osaan, joista ensimmäinen koskee oikeudellista arviointiperustetta, jonka perusteella ”valtion varoista” myönnetyn toimenpiteen olemassaoloa voidaan arvioida, toinen pakollisen maksun olemassaoloa ja kolmas valtion määräysvaltaa.

90 Infineon -yhtiöiden esittämä ensimmäinen valitusperuste voidaan jakaa neljään väitteeseen, joista kolme ensimmäistä koskee edellisessä kohdassa tarkoitettua oikeudellista arviointiperustetta ja neljäs pakollisen maksun olemassaoloa.

Oikeudellinen arviointiperuste, jonka avulla voidaan arvioida, onko kyseessä ”valtion varoista” myönnetty toimenpide

– *Asianosaisten lausumat*

91 Saksan liittotasavalta väittää ainoan valitusperusteensa ensimmäisessä osassa ja Infineon -yhtiöt ensimmäisen valitusperusteensa kolmessa ensimmäisessä väitteessä, että unionin yleinen tuomioistuin sovelsi virheellistä oikeudellista arviointiperustetta arvioidessaan sitä, ovatko kyseessä olevat varat valtion varoja.

92 Ensinnäkin Saksan liittotasavalta on riitauttanut unionin tuomioistuimelle toimittamissaan kirjelmissä valituksenalaisen tuomion 63–65 kohdan ja 77 kohdan sillä perusteella, että unionin yleinen tuomioistuin katsoi virheellisesti, että sen määrittämiseksi, ovatko varat valtion varoja vai eivät, siinä, kohdistuuko loppukuluttajiin tai loppukäyttäjiin pakollinen rasite ja onko valtiolla määräysvalta näihin varoihin tai niiden hallinnointiin, kyse on ”kahdesta seikasta, jotka ovat vaihtoehtoiset”, joten sen oli riittävää tarkistaa, oliko riidanalainen lisämaksu veronluonteiseen maksuun rinnastettavissa oleva pakollinen maksu. Kyse on päinvastoin kumulatiivisista edellytyksistä, kuten muun muassa 17.7.2008 annettuun tuomioon Essent Netwerk Noord ym. (C-206/06, EU:C:2008:413, 66, 69, 70, 72 ja 75 kohta), 28.3.2019 annettuun tuomioon Saksa v. komissio (C-405/16 P, EU:C:2019:268, 72 kohta), 15.5.2019 annettuun tuomioon Achema ym. (C-706/17, EU:C:2019:407) ja 16.9.2021 annettuun tuomioon FVE Holýšov I ym. v. komissio (C-850/19 P, EU:C:2021:740) perustuvasta oikeuskäytännöstä ilmenee.

93 Saksan liittotasavallan mukaan tämä vaihtoehtoisiin kriteereihin perustuva unionin yleisen tuomioistuimen tulkinta on lisäksi ristiriidassa valituksenalaisen tuomion 98–110 kohdan kanssa; niissä unionin yleinen tuomioistuin tutki valtion määräysvallan olemassaoloa, vaikka se oli jo todennut pakollisen maksun olemassaolon.

94 Toiseksi Saksan liittotasavallan mukaan tätä unionin yleisen tuomioistuimen lähestymistapaa eivät tue myöskään SEUT 30 ja SEUT 110 artikla, jotka koskevat pääasiallisesti protektionististen toimenpiteiden poistamista ja kieltämistä.

95 Kolmanneksi Saksan liittotasavalta väittää, että SEUT 107 artiklan 1 kohdan tulkinta, jonka mukaan on oletettava, että kaikki julkiset maksut ovat valtiollista alkuperää kyseisellä määräyksellä tavoitelluista päämääristä riippumatta, on oikeudellisesti virheellinen. Tällainen tulkinta johtaisi seuraukseen, josta ei määrätä perussopimuksissa, eli siihen, että kaikki markkinahintojen sääntely johtaisi valtion varojen käyttöön ja siitä olisi näin ollen ilmoitettava SEUT 108 artiklan mukaisesti. Tällainen sääntely kuuluu kuitenkin tavaroiden vapaan liikkuvuuden eikä valtiontukisääntöjen soveltamisalaan.

96 Infineon -yhtiöt puolestaan moittivat unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että tämä on valituksenalaisen tuomion 63 kohdassa virheellisesti ottanut huomioon kaksi pääasiallista seikkaa arvioitaessa sitä, onko tuet myönnetty valtion varoista; näitä ovat yhtäältä loppukuluttajille tai loppukäyttäjille määrätty sitova rasite ja toisaalta se, että valtio käyttää määräysvaltaa järjestelmän hallinnoinnin osalta.

97 Tämän väitteensä tueksi nämä yhtiöt korostavat, että ensinnäkin vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan vain tuki, jonka rahoitus ”aiheuttaa valtiolle kustannuksia”, on SEUT 107 artiklassa tarkoitettua valtion varoista myönnettyä tukea. Ei siis riitä, että valtion toimenpide edellyttää ehdottomasti yksityisten varojen käyttöä.

98 Toiseksi mainitut yhtiöt väittävät, että merkityksellinen kriteeri valtion varojen erottamisessa yksityisistä varoista on riittävän suora yhteys valtion talousarvioon. Yksityisten varojen pakollinen uudelleenjako, josta määrätään valtion toimenpiteillä, ei niiden mielestä voi tällaisen yhteyden puuttuessa kuulua valtion varojen käsitteen piiriin.

99 Kolmanneksi tämä yhteys pitäisi osoittaa tapauskohtaisesti unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön valossa, minkä unionin yleinen tuomioistuin on jättänyt huomiotta. Mainitun oikeuskäytännön mukaan tämä yhteys on olemassa, kun valtio käyttää julkisen vallan valtaoikeuksia pakollisen maksun keräämiseksi vahvistamalla esimerkiksi suoraan tämän maksun määrän maksuvelvollisten osalta lailla tai säätää hallinnollisista seuraamuksista tapauksissa, joissa maksuvelvollisuutta ei noudateta. Yhteys voidaan todeta myös silloin, kun kerättyjen varojen mahdollinen ylijäämä on maksettava valtion talousarvioon, kun valtio antaa takauksen tai kun varoja hallinnoiva yhtiö on valtion omistuksessa. Riittävän suora yhteys pakollisen maksun ja valtion talousarvion välillä sitä vastoin puuttuu, kun valtio ei luovu minkäänlaisesta tulolähteestä tai kun pakolliset maksut ovat luonteeltaan yksityisiä koko ketjun ajan. Toisin kuin unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 77 kohdassa, lailla säädetty pakollinen järjestelmä ei näin ollen riitä siihen, että kyse olisi valtion varoista SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

100 Komissio katsoo, että Saksan liittotasavallan esittämän ainoan valitusperusteen ensimmäinen osa on sellaisenaan tehoton. Se väittää, että Infineon -yhtiöiden ensimmäisessä valitusperusteessaan esittämien kolmen ensimmäisen väitteen tarkoituksena on vain esittää näiden yhtiöiden tulkinta, joka on kaiken lisäksi virheellinen, unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä, ja että ne pitäisi tutkia yhdessä tämän valitusperusteen neljännen väitteen kanssa.

– *Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta*

101 Saksan liittotasavalta ja Infineon -yhtiöt moittivat unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että se sovelsi virheellistä oikeudellista arviointiperustetta määrittäessään, ovatko riidanalaisesta lisämaksusta johtuvat määrät peräisin valtion varoista SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

102 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi valtiontueksi luonnehtiminen edellyttää, että neljä edellytystä täyttyy eli että on olemassa valtion toimenpide tai valtion varoista toteutettu toimenpide, kyseinen toimenpide on omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, sillä annetaan valikoivaa etua sille, joka on sen edunsaajana, ja toimenpide vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua (tuomio 12.1.2023, DOBELES HES, C-702/20 ja C-17/21, EU:C:2023:1, 31 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

103 Näistä ensimmäisen edellytyksen osalta vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan toimenpide voidaan luonnehtia valtion toimenpiteeksi tai ”valtion varoista” myönnetyksi tueksi, jos yhtäältä toimenpide on suoraan tai välillisesti myönnetty valtion varoista ja toisaalta sen katsotaan johtuvan jäsenvaltiosta (tuomio 12.1.2023, DOBELES HES, C-702/20 ja C-17/21, EU:C:2023:1, 32 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

104 Erityisesti edellytyksestä, jonka mukaan etu on myönnettävä ”valtion varoista”, on todettava, että unionin tuomioistuin on oikeuskäytännössään vahvistanut kaksi kriteeriä, joiden perusteella voidaan todeta, että varat, joista tariffietu myönnetään asianomaisen kansallisen lainsäädännön nojalla, ovat SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja ”valtion varoja” (ks. vastaavasti tuomio 12.1.2023, DOBELES HES, C-702/20 ja C-17/21, EU:C:2023:1, 34, 38, 39 ja 42 kohta).

105 Näin ollen ensinnäkin varat, jotka saadaan kansallisen lainsäädännön nojalla veroista tai muista pakollisista maksuista ja joita hallinnoidaan ja jotka jaetaan tämän lainsäädännön mukaisesti, ovat SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja ”valtion varoja” (tuomio 12.1.2023, DOBELES HES, C-702/20 ja C-17/21, EU:C:2023:1, 38 kohta).

106 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön, jossa täsmennetään mainittua kriteeriä, mukaan valtion sähkönostajille asettamasta lisämaksusta johtuvat määrät ovat samankaltaisia kuin sähköön kohdistuva julkinen maksu ja ne ovat peräisin SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista ”valtion varoista”. Varoja voidaan pitää tällaisina, jos ne ovat peräisin asianomaisen jäsenvaltion lainsäädännössä määrätyistä pakollisista maksuista ja jos niitä hallinnoidaan ja ne jaetaan kyseisen lainsäädännön mukaisesti, riippumatta siitä, kuuluuko rahoitusjärjestelmä suppeassa merkityksessä kansallisessa oikeudessa veronluonteisten maksujen ryhmään. Sitä vastoin ei riitä, että verkonhaltijat vyöryttävät siihen hintaan, jolla sähkö myydään niiden loppukäyttäjille, lisäkustannukset, jotka aiheutuvat niiden velvollisuudesta ostaa tietyistä energialähteistä tuotettu sähkö laissa vahvistetuilla tariffeilla, jos tämä kompensaatio ei perustu lakisääteiseen velvollisuuteen vaan yksinomaan käytäntöön. Tällaisessa tapauksessa maksua ei nimittäin voida pitää pakollisena (ks. vastaavasti tuomio 12.1.2023, DOBELES HES, C-702/20 ja C-17/21, EU:C:2023:1, 34–37 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

107 Toiseksi tietyt summat voidaan luonnehtia ”valtion varoiksi” jo pelkästään sillä perusteella, että ne ovat jatkuvasti julkisessa määräysvallassa ja siis toimivaltaisten kansallisten viranomaisten käytettävissä (tuomio 12.1.2023, DOBELES HES, C-702/20 ja C-17/21, EU:C:2023:1, 39 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

108 Tämän tuomion 105 ja 107 kohdassa mainitut kriteerit ovat vaihtoehtoisia kriteerejä, joiden perusteella voidaan todeta, että toimenpide on myönnetty valtion varoista SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla (ks. vastaavasti tuomio 12.1.2023, DOBELES HES, C-702/20 ja C-17/21, EU:C:2023:1, 42 kohta), ja Saksan liittotasavalta on myöntänyt tämän istunnossa vastauksena unionin tuomioistuimen 12.1.2023 antaman tuomion DOBELES HES (C-702/20 ja C-17/21, EU:C:2023:1) ulottuvuutta koskevaan kysymykseen.

109 Tästä seuraa ensinnäkin, ettei unionin yleinen tuomioistuin tehnyt oikeudellista virhettä katsoessaan valituksenalaisen tuomion 63-65 ja 77 kohdassa, että varojen SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu valtiollinen luonne voidaan osoittaa kahdella vaihtoehtoisella kriteerillä, joista ensimmäinen koskee sitä, että loppukuluttajiin tai loppukäyttäjiin kohdistuu pakollinen rasite, ja toinen sitä, että valtio käyttää määräysvaltaa järjestelmän hallinnointiin ja erityisesti varoihin tai varojen hallinnoijiin. Kun otetaan huomioon Saksan liittotasavallan istunnossa antamat vastaukset, kaikki tämän jäsenvaltion argumentit, joilla pyritään riitauttamaan tämä arviointi, on hylättävä.

110 Lisäksi siltä osin kuin Infineon -yhtiöt väittävät, että unionin yleisen tuomioistuimen olisi pitänyt soveltaa kriteeriä, jonka mukaan valtion talousarvion ja riidanalaisen lisämaksun välillä on oltava riittävän suora yhteys, on todettava, että tämän tuomion 105–107 kohdassa esitetyn unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan missään vaihtoehdoissa, joihin unionin yleisen tuomioistuimen on perustellusti tukeutunut, ei viitata tällaiseen kriteeriin. Nyt käsiteltävissä valituksissa nämä yhtiöt riitauttavat vain tämän tuomion 105 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitetun pakollisen maksun olemassaolon, jota on arvioitava tämän tuomion 106 kohdassa mainittujen seikkojen valossa. Nämä seikat on määritetty unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä, joka on esitetty valituksenalaisen tuomion 55–62 kohdassa ja tiivistetty 12.1.2023 annetun tuomion DOBELES HES (C-702/20 ja C-17/21, EU:C:2023:1)

34–37 kohdassa, eikä tätä ole erityisesti riitautettu nyt käsiteltävissä valituksissa. Infineon -yhtiöt eivät osoita eivätkä edes väitä, että unionin yleinen tuomioistuin ei olisi ottanut näitä seikkoja asianmukaisesti huomioon. Joka tapauksessa on todettava lisäksi, että unionin yleinen tuomioistuin pyrki todellakin selvittämään mainitun oikeuskäytännön perusteella, kuten valituksenalaisen tuomion 77 ja 78 kohdasta ilmenee, oliko valtio määrännyt riidanalaisen lisämaksun ja vyöryttikö se lakisääteisellä velvoitteella tämän lisämaksun kokonaisuudessaan lopullisille maksajille.

111 Toisin kuin Saksan liittotasavalta väittää, unionin yleistä tuomioistuinta ei toiseksi voida moittia siitä, että se katsoi tarkoituksenmukaiseksi tutkia valituksenalaisen tuomion 98–110 kohdassa, onko valtiolla määräysvalta riidanalaisen lisämaksun nojalla saatuihin varoihin tai verkonhaltijoihin, todettuaan ensin kyseisen tuomion 97 kohdassa, että kyseessä on veronluonteinen maksu tai pakollinen maksu ja että se merkitsee siten valtion varojen käyttämistä.

112 On totta, että unionin yleinen tuomioistuin olisi voinut jättää tekemättä tämän valtion määräysvallan olemassaoloa koskevan selvityksen, kun otetaan huomioon sen tutkiman kahden arviointiperusteen vaihtoehtoinen luonne. Mikään ei kuitenkaan estä sitä, että unionin yleinen tuomioistuin jatkaa päättelyään muun muassa hyvään oikeudenkäyttöön liittyvistä syistä ylimääräisillä seikoilla, jotka nyt käsiteltävässä asiassa koskevat valtion määräysvallan olemassaoloa, samalla tavoin kuin unionin tuomioistuin teki 12.1.2023 annetun tuomion DOBELES HES (C-702/20 ja C-17/21, EU:C:2023:1) 41 kohdassa.

113 Kolmanneksi siltä osin kuin Saksan liittotasavalta väittää, että olisi SEUT 107 artiklan 1 kohdan tavoitteiden vastaista olettaa, että kaikki julkiset maksut ovat valtiollista alkuperää, sen väitteet perustuvat valituksenalaista tuomiota koskevaan virheelliseen lähtökohtaan ja tulkintaan.

114 Yhtäältä on nimittäin niin, että – kuten tämän tuomion 105 kohdasta ilmenee – kyseisessä EUT-sopimuksen määräyksessä tarkoitettuja valtion varoja eivät voi olla varat, joita rahoitetaan millä tahansa julkisilla maksuilla, vaan ainoastaan ne, joihin liittyy kansallisessa lainsäädännössä säädetty pakollinen maksu, jota hallinnoidaan ja joka jaetaan kyseisen lainsäädännön mukaisesti. Toisaalta, kuten tämän tuomion 110 kohdassa on todettu, unionin yleinen tuomioistuin pyrki nimenomaan selvittämään, kuten valituksenalaisen tuomion 77 ja 78 kohdasta ilmenee, oliko valtio määrännyt riidanalaisen lisämaksun ja vyöryttikö se lakisääteisellä velvoitteella kokonaisuudessaan tämän lisämaksun lopullisille maksajille.

115 Neljänneksi Saksan liittotasavallan SEUT 30 ja SEUT 110 artiklasta esittämistä perusteluista on todettava, että unionin yleinen tuomioistuin otti valituksenalaisen tuomion 86 kohdassa ylimääräisessä perustelussa, joka alkaa ilmaisulla ”lisäksi”, huomioon näihin määräyksiin liittyvän oikeuskäytännön. Se päätteli tästä, että maksun maksajan asemalla ei ole merkitystä, kunhan maksu kohdistuu kyseessä olevaan tuotteeseen tai tuotteeseen liittyvään välttämättömään toimintaan. Lisäksi se totesi, että ratkaiseva seikka on se, että valtio ei ainoastaan velvoita tällaisia yksikköjä tekemään ostoja käyttäen omia varojaan vaan valtuuttaa ne hallinnoimaan valtion varoja.

116 Koska tässä kohdassa esitetään ylimääräinen perustelu, sitä koskevat argumentit ovat tehottomia.

117 Joka tapauksessa on katsottava, että unionin yleinen tuomioistuin ei viitannut SEUT 30 ja SEUT 110 artiklaa koskevaan oikeuskäytäntöön arvioidakseen riidanalaista lisämaksua näiden määräysten valossa vaan tukeakseen arviointiaan tästä lisämaksusta SEUT 107 artiklan 1 kohdan

kannalta. Näin ollen unionin yleistä tuomioistuinta ei voida moittia siitä, että se olisi sekoittanut toisiinsa näistä EUT-sopimuksen määräyksistä yhtäältä kahteen ensimmäiseen ja toisaalta kolmanteen perustuvat oikeudelliset järjestelmät.

118 Edellä esitetyistä perusteluista seuraa, että Saksan liittotasavallan esittämän ainoan valitusperusteen ensimmäinen osa ja Infineon -yhtiöiden esittämän ensimmäisen valitusperusteen kolme ensimmäistä väitettä on hylättävä osittain tehottomina ja osittain perusteettomina.

Pakollinen maksu

– *Asianosaisten lausumat*

119 Saksan liittotasavalta väittää ainoan valitusperusteensa toisessa osassa ja Infineon -yhtiöt ensimmäisen valitusperusteensa neljännessä väitteessä, että unionin yleinen tuomioistuin sovelsi valituksenalaisen tuomion 78–97 kohdassa virheellisesti SEUT 107 artiklan 1 kohtaa, kun se luokitteli riidanalaisen lisämaksun veronluonteiseksi maksuksi tai pakolliseksi maksuksi, joka merkitsee valtion varojen käyttämistä tässä määräyksessä tarkoitetulla tavalla.

120 Saksan liittotasavalta väittää yhtäältä, että unionin yleinen tuomioistuin totesi erityisesti valituksenalaisen tuomion 78, 83, 84 ja 86 kohdassa virheellisesti, että sähköntoimittajan ja loppukuluttajan välinen suhde ei ollut ratkaiseva pakollisen maksun olemassaolon toteamiseksi, sillä virheellisellä perusteella, että riidanalaista lisämaksua ei peritä sähkön vaan verkon käytöstä. Toisaalta unionin yleinen tuomioistuin viittasi valituksenalaisen tuomion 85 ja 87–90 kohdassa virheellisesti ja mitään perusteluja esittämättä lisämaksuvelvollisuuteen ja päätteli siitä virheellisesti kansallisessa oikeudessa säädetyn riidanalaisen lisämaksun maksuvelvollisuuden olemassaolon. Koska tämän lisämaksun maksamisvelvollisuutta ei ole, maksu on voitu periä ainoastaan siviilioikeuden säännösten nojalla. Unionin yleisen tuomioistuimen päättely tämän johtopäätöksen tekemiseksi on ristiriidassa unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön kanssa.

121 Infineon -yhtiöiden mukaan unionin yleinen tuomioistuin katsoi virheellisesti, että riidanalaista lisämaksusta saatavat varat olivat valtion varoja, vaikka tällä lisämaksulla ei ole riittävän suoraa yhteyttä valtion talousarvioon ja näin ollen kyse oli yksityisistä varoista.

122 Niinpä ei ensinnäkään ole olemassa minkäänlaista julkisen vallan asettamaa pakollista maksua eikä mitään lakisääteistä maksuvelvollisuutta, joka kohdistuisi riidanalaisen lisämaksun maksuvelvolliseen. Vuoteen 2012 asti verkonhaltijoilla ei ollut velvollisuutta vaan ainoastaan oikeus kerätä tämä lisämaksu. Mainitusta vuodesta alkaen tämän lisämaksun keräämistä säänneltiin yksinomaan BNetzA 2011 -päätöksellä, joka ei luo lakisääteistä maksuvelvollisuutta. Tällä päätöksellä valtio on toiminut välillisesti verkonhaltijoiden ja verkonkäyttäjien välisessä siviilioikeudellisessa suhteessa. Lisäksi nämä käyttäjät eivät ole mainitun päätöksen adressaatteja, joten päätös ei sido niitä. Näitä käyttäjiä ei myöskään voida rinnastaa sähkön loppukuluttajiin. Näin ollen välivaiheessa kerätty riidanalainen lisämaksu ei ole sähkön loppukuluttajan kannalta pakollinen maksu. Unionin yleinen tuomioistuin jätti valituksenalaisen tuomion 84 kohdassa huomiotta tämän lisämaksun loppukuluttajalle vyöryttämisen merkityksen.

123 Toiseksi unionin yleinen tuomioistuin päätteli valituksenalaisen tuomion 75 kohdassa virheellisesti, että BNetzA 2011 -päätöksen pätemättömyys ei ollut ratkaisevaa, koska päätöstä oli tosiasiallisesti sovellettu. Tällä päätöksellä ei ole oikeudellista perustaa Saksan oikeudessa ja se ei

ole koskaan ollut pätevä, koska Bundesgerichtshof (ylin yleinen tuomioistuin, Saksa) kumosi sen takautuvasti sen antamispäivästä lähtien. Vain valtion pätevät toimenpiteet mahdollistavat yhteyden valtion talousarvioon. Tällaista yhteyttä ei voi olla pelkillä BNetzA 2001 -päätöksen vaikutuksilla. Lisäksi Infineon -yhtiöt katsovat, että unionin yleinen tuomioistuin on pitänyt virheellisesti argumenttia, joka koski tämän päätöksen pätemättömyyttä ja jonka ne esittivät unionin yleisen tuomioistuimen kysymyksiin antamassaan vastauksessa, liian myöhään esitettynä.

124 Kolmanneksi riidanalaisen lisämaksun määrästä ei määrää valtio, vaan yksityisten verkonhaltijoiden pitäisi laskea määrä omalla vastuullaan. Kuten unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 95 kohdassa, komissio on myöntänyt, että tulonmenetyksistä, jotka johtuvat siitä, että saatavia ei voida periä verkonkäyttäjän maksukyvyttömyyden vuoksi, vastaa verkonhaltija. Unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen katsoessaan, että tämä näkökohta ei ollut merkityksellinen määritettäessä sitä, oliko käytetty valtion varoja.

125 Neljänneksi riidanalainen lisämaksu on Infineon –yhtiöiden mukaan luonteeltaan yksityinen koko ketjun ajan. Verkonhaltijat keräävät maksun verkonkäyttösopimuksen perusteella, ja tässä on kyse yksityisoikeudellisesta suhteesta. Tämän lisämaksun maksamatta jättämisestä ei ole asetettu minkäänlaista hallinnollista seuraamusta. Valtio ei anna mitään takausta maksamatta jättämisen varalta tai siinä tapauksessa, että kerätyt varat eivät riitä kattamaan verkkomaksujen vapautuksia. Valtiolla ei ole suoraa tai välillistä toimivaltaa määrätä kerätyistä summista, vaan se ainoastaan valvoo kyseisen lisämaksun asianmukaista käyttöä.

126 Komissio väittää, että Saksan liittotasavallan esittämät argumentit perustuvat valituksenalaisen tuomion ja unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön virheelliseen tulkintaan ja että ne ovat joka tapauksessa tehottomia. Se katsoo, että Infineon -yhtiöiden esittämän ensimmäisen valitusperusteen neljäs väite on osittain tehoton ja joka tapauksessa perusteeton.

– *Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta*

127 Aluksi on todettava, että Infineon -yhtiöiden esittämän ensimmäisen valitusperusteen neljäs väite on tehoton. Tässä väitteessään nämä yhtiöt nimittäin riitauttavat unionin yleisen tuomioistuimen arvioinnit tämän tuomion 105 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitetun veron tai muun pakollisen maksun olemassaolosta. Sitä vastoin nämä yhtiöt eivät mitenkään riitauta arviointeja, jotka unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt valtion määräysvallasta tämän tuomion 107 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitetulla tavalla asiassa C-800/20 P tehdyn valituksen yhteydessä. Kun otetaan huomioon tämän tuomion 108 kohdassa todettu näiden kahden kriteerin vaihtoehtoinen luonne, valtion määräysvallan toteaminen riittää sellaisenaan perusteluksi johtopäätökselle, jonka mukaan riidanalainen lisämaksu merkitsee SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtion varojen käyttämistä.

128 Infineon -yhtiöt ovat asiassa C-794/21 P jättämässään vastineessa lähinnä toistaneet argumentit, jotka ovat niiden asiassa C-800/21 P tekemänsä valituksen yhteydessä esittämän neljännen väitteen perustana. Saksan liittotasavallan asiassa C-794/21 P tekemänsä valituksen yhteydessä esittämän ainoan valitusperusteen toista osaa, joka koskee veron tai muiden pakollisten maksujen toteamista, ei voida hylätä tehottomana, koska Saksan liittotasavalta riitauttaa tämän valitusperusteen kolmannessa osassa myös valtion määräysvaltaa koskevat arvioinnit. Näissä olosuhteissa on otettava huomioon argumentit, jotka Infineon -yhtiöt ovat esittäneet asiassa C-794/21 P.

129 Tästä on huomautettava, että kuten tämän tuomion 105 kohdassa mainitusta oikeuskäytännöstä ilmenee, varat, jotka saadaan kansallisen lainsäädännön nojalla veroista tai muista pakollisista maksuista ja joita hallinnoidaan ja jotka jaetaan tämän lainsäädännön mukaisesti, ovat SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja ”valtion varoja”.

130 Nyt käsiteltävässä asiassa unionin yleinen tuomioistuin arvioi ensin valituksenalaisen tuomion 78–96 kohdassa riidanalaista lisämaksua, minkä jälkeen se päätteli kyseisen tuomion 97 kohdassa, että kyseinen lisämaksu merkitsi valtion varojen käyttämistä. Tämän päätelmänsä tueksi se totesi, että BNetzA 2011 -päätöksessä jakeluverkonhaltijoille asetettiin velvollisuus periä riidanalainen lisämaksu verkonkäyttäjiltä ja siirtää vastaavat tulot siirtoverkonhaltijoille. Se katsoi myös, että tämän lisämaksun mekanismilla varmistettiin, että riidanalaisesta vapautuksesta aiheutunut tulojen menetys kompensoitiin täysimääräisesti verkonhaltijoille, koska tämän lisämaksun määrä oli mukautettu riidanalaisen vapautuksen johdosta tarvittavien varojen määrään. Se korosti vielä, että tämä määrä oli määritetty BNetzA 2011 -päätöksessä vahvistetun menetelmän mukaisesti, ja täsmensi, että kyseisessä päätöksessä vahvistettiin vuoden 2012 osalta saman lisämaksun alkuperäinen määrä.

131 Saksan liittotasavalta ja Infineon -yhtiöt kiistävät nämä arvioinnit neljänlaisilla perusteluilla.

132 Aluksi on tutkittava argumentti, jolla Infineon -yhtiöt moittivat unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että tämä päätteli riidanalaisen lisämaksun perimisvelvollisuuden BNetzA 2011 -päätöksestä, vaikka Saksan tuomioistuimet olivat julistaneet kyseisen päätöksen pätemättömäksi.

133 Tästä unionin yleinen tuomioistuin totesi ensinnäkin valituksenalaisen tuomion 75 kohdassa, että argumentti, jonka mukaan BNetzA de 2011 -päätöksellä ei ollut vaikutuksia, esitettiin sille liian myöhään.

134 Tähän toteamukseen ei liity mitään oikeudellista virhettä.

135 On nimittäin kiistatonta, että Infineon -yhtiöt esittivät tämän argumentin unionin yleisessä tuomioistuimessa vasta siinä vaiheessa, kun ne vastasivat unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin. Mainittua argumenttia ei myöskään voida pitää ensimmäisessä oikeusasteessa esitetyn kannekirjelmän ainoan kanneperusteen, joka koski sitä, että kyse ei ollut SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta valtiontuesta, laajentamisena, koska tässä kanneperusteessa ei kyseenalaistettu BNetzA 2011 -päätöksen vaikutuksia sellaisenaan vaan siinä arvosteltiin komission tästä päätöksestä tekemiä arviointeja. Näin ollen unionin yleinen tuomioistuin on soveltanut oikein työjärjestyksensä 84 artiklan 1 kohdan määräyksiä katsoessaan, että tämä argumentti oli jätettävä tutkimatta liian myöhään esitettynä.

136 Toiseksi on todettava joka tapauksessa, että tämän tuomion 132 kohdassa mainitut argumentit eivät voi menestyä.

137 Tukiohjelman mahdollinen lainvastaisuus muun muassa kansallisen oikeuden kannalta tai sen kumoaminen eivät nimittäin poista tukiohjelman luonnetta valtiontukena siltä osin kuin tällaisesta lainvastaisuudesta tai kumoamisesta huolimatta tällaisella ohjelmalla on ollut käytännön vaikutuksia (ks. vastaavasti tuomio 3.3.2005, Heiser, C-172/03, EU:C:2005:130, 38 kohta ja tuomio 21.12.2016, komissio v. Aer Lingus ja Ryanair Designated Activity, C-164/15 P ja C-165/15 P, EU:C:2016:990, 69 kohta), kuten unionin yleinen tuomioistuin totesi perustellusti valituksenalaisen tuomion 75 kohdassa. Kuten unionin yleinen tuomioistuin myös perustellusti totesi mainitussa kohdassa, valtiontukisäännösten tehokkuus heikentyisi selvästi, jos

niitä voitaisiin olla soveltamatta siitä syystä, että tukitoimenpide, jota on käytännössä sovellettu, on myöhemmin todettu alusta alkaen pätemättömäksi. Tältä osin ei siis ole merkitystä sillä, että tukiohjelman mahdollinen kumoaminen on taannehtivaa, kun järjestelmää on tietyn ajanjakson aikana sovellettu käytännössä (ks. analogisesti tuomio 6.11.2012, komissio v. Unkari, C-286/12, EU:C:2012:687, 44 ja 45 kohta).

138 Toiseksi Saksan liittotasavalta ja Infineon -yhtiöt väittävät, että unionin yleinen tuomioistuin totesi virheellisesti, että loppukuluttajilla, jotka on lisäksi määritelty virheellisesti siten, että ne kattavat verkonkäyttäjät, on velvollisuus maksaa riidanalainen lisämaksu.

139 Ensinnäkin unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 83 kohdassa riidanalaisen lisämaksun lopullisten maksajien yksilöimisestä, että kyseinen lisämaksu koski ainoastaan verkonhaltijoiden ja verkonkäyttäjien välistä suhdetta, koska kyseinen lisämaksu peritään verkon käytön eikä sähkönkulutuksen perusteella. Se päätteli tästä kyseisen tuomion 84 kohdassa, että kysymyksellä siitä, oliko sähköntoimittajilla puolestaan velvollisuus vyöryttää kyseinen lisämaksu sähkön loppukuluttajille, ei ollut merkitystä. Sen mukaan lisämaksun lopullisina maksajina olivat nimittäin verkonkäyttäjät eli itse sähköntoimittajat sekä suoraan verkkoon liitetyt loppukuluttajat, mutta eivät muut loppukuluttajat.

140 Tältä osin näkemys, jonka mukaan riidanalainen lisämaksu peritään verkon käytön seurauksena, ja näkemys, jonka mukaan verkonkäyttäjiä on pidettävä loppukuluttajina, kuuluvat tosiseikkojen arviointiin. Unionin tuomioistuimen tehtävänä ei kuitenkaan ole valvoa tällaista arviointia, kun mitään väitettä tosiseikkojen vääristyneellä tavalla huomioon ottamisesta ei ole esitetty.

141 Kuten SEUT 256 artiklan 1 kohdan toisesta alakohdasta ja Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 58 artiklan ensimmäisestä kohdasta nimittäin ilmenee, muutosta voidaan hakea vain oikeuskysymysten osalta. Näin ollen ainoastaan unionin yleinen tuomioistuin on toimivaltainen määrittämään ratkaisun perustaksi asetettavan tosiseikaston ja arvioimaan sitä sekä todistusaineistoa. Lukuun ottamatta sitä tapausta, että nämä tosiseikat ja tämä todistusaineisto on otettu huomioon vääristyneellä tavalla, tosiseikaston ja todistusaineiston arviointi ei näin ollen ole sellainen oikeuskysymys, että se sinänsä kuuluisi unionin tuomioistuimen muutoksenhaun yhteydessä harjoittaman valvonnan piiriin (tuomio 4.3.2021, komissio v. Fútbol Club Barcelona, C-362/19 P, EU:C:2021:169, 46 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

142 Toiseksi verkonkäyttäjien maksuvelvollisuuden olemassaolosta on todettava, että valituksenalaisen tuomion 85 ja 87–89 kohdasta ilmenee, että unionin yleinen tuomioistuin yhtyi komission arviointeihin, joiden mukaan BNetzA 2011 -päätöksessä asetettiin jakeluverkonhaltijoille velvollisuus periä riidanalainen lisämaksu ja vyöryttää se ja että kyseisessä päätöksessä määrättiin myös, että lisämaksusta saadut tulot oli siirrettävä kuukausittain eri siirtoverkonhaltijoille. Se päätteli tästä, että hallintoviranomaisen sääntelytoimella käyttöön ottama riidanalainen lisämaksu oli verkonkäyttäjien kannalta pakollinen.

143 Unionin yleisen tuomioistuimen tosiseikkoja koskevista toteamuksista, joita unionin tuomioistuimen tehtävänä ei ole tutkia, ilmenee näin ollen, että BNetzA 2011 -päätöksessä asetettiin jakeluverkonhaltijoille velvollisuus periä riidanalainen lisämaksu verkonkäyttäjiltä. Kun otetaan huomioon unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 12, 67 ja 94 kohdassa esittämät tosiseikkoja koskevat toteamukset, joiden tutkiminen ei ole unionin

tuomioistuimen tehtävänä, on myös kiistatonta, että kyseisessä päätöksessä määrättiin menetelmästä, jonka mukaan siirtoverkonhaltijoiden oli vuosittain määritettävä riidanalaisen lisämaksun määrä.

144 Tämän tuomion 106 kohdassa mainitun oikeuskäytännön valossa on katsottava, että riidanalaisen lisämaksun kaltaisesta pakollisesta maksusta johtuvat määrät, joista säädetään sääntelytoimenpiteellä, jossa yksilöidään yksiköt – vaikka ne olisivat yksityisiä –, joiden tehtävänä on kyseisen maksun periminen niinikään kyseisessä toimenpiteessä yksilöidyiltä velallisilta ja joissa määritellään menetelmä lisämaksun määrän määrittämiseksi ja sen vuosittaiseksi mukauttamiseksi, ovat peräisin SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista valtion varoista. Erityisesti on todettava, että koska kyseinen maksu perustuu sääntelytoimenpiteeseen, jolla verkonhaltijoille asetetaan velvollisuus periä se, ei voida väittää, että se perustuisi pelkkään käytäntöön.

145 Tältä osin merkitystä ei ole sillä, että sääntelytoimenpiteessä säädetään vain verkonhaltijoille kuuluvasta velvollisuudesta periä riidanalainen lisämaksu ilman, että siinä nimenomaisesti yksilöidään verkonkäyttäjien velvollisuutta maksaa kyseinen lisämaksu. Kyseisen lisämaksun perimistä koskevan lakisääteisen velvollisuuden tehokas vaikutus edellyttää nimittäin väistämättä maksuvelvollisten symmetristä velvollisuutta maksaa tämä maksu.

146 Edellä esitetystä seuraa myös, että se seikka, että riidanalaisen lisämaksun kaltainen maksu peritään ”välitasolla” ilman, että sähköntuottajat velvoitetaan vyöryttämään se loppukäyttäjilleen, ei ole merkityksellinen määritettäessä sitä, onko tämä lisämaksu tämän tuomion 105 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitettu vero tai pakollinen maksu.

147 Lisäksi siltä osin kuin Infineon -yhtiöt esittävät argumentin siitä, että ennen vuotta 2012 ei ollut mitään velvollisuutta kerätä riidanalaista lisämaksua, on riittävää todeta, että kuten tämän tuomion 24 kohdasta käy ilmi, riidanalainen päätös koskee ainoastaan ajanjaksoa 1.1.2012-31.12.2013.

148 Kolmanneksi riidanalaisesta vapautuksesta aiheutuneiden kustannusten korvaamisen osalta unionin yleinen tuomioistuin yhtäältä viittasi BNetzA 2011 -päätökseen ja yhtyi valituksenalaisen tuomion 91, 92 ja 95 kohdassa komission riidanalaisessa päätöksessä esittämään toteamukseen, jonka mukaan riidanalaisen lisämaksun mekanismilla varmistettiin, että riidanalaisesta vapautuksesta aiheutunut tulojen menetys kompensoitiin täysimääräisesti verkonhaltijoille, koska tämän lisämaksun määrä oli mukautettu riidanalaisen vapautuksen johdosta tarvittavien varojen määrään.

149 Arviointi, jonka mukaan BNetzA 2011 -päätöksessä tarkoitetulla riidanalaisen lisämaksun määrän määrittämismenetelmällä oli tarkoitus kattaa kaikki riidanalaiseen vapautukseen liittyvät kustannukset, kuuluu unionin yleisen tuomioistuimen tosiseikkoja koskevaan arviointiin, jota unionin tuomioistuimen ei kuulu tutkia muutoksenhakuvaiheessa, ellei ole väitetty, että tosiseikat on otettu huomioon vääristyneellä tavalla, tämän tuomion 141 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaisesti.

150 Toisaalta unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 95 kohdassa maksukyvyttömyydestä johtuvasta jakeluverkonhaltijoiden tulon menetyksestä, että tällainen menetys ei merkitse kyseisessä järjestelmässä tarkoitettua tulonmenetystä, ja tätä voidaan perustella sillä, että verkonhaltijoiden ja riidanalaisen lisämaksun lopullisten maksajien väliset suhteet ovat yksityisoikeudellisia suhteita.

151 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä käy ilmi, että valtion lainsäädännön mukaisesti hallinnoituja ja jaettuja varoja, jotka saadaan kyseisessä lainsäädännössä määrätyistä pakollisista maksuista, voidaan pitää SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuina valtion varoina, vaikka niitä hallinnoisivatkin viranomaisista erilliset yksiköt (tuomio 19.12.2013, Association Vent De Colère! ym., C-262/12, EU:C:2013:851, 25 kohta ja tuomio 15.05.2019, Achema ym., C-706/17, EU:C:2019:407, 54 kohta).

152 Näin ollen ja siltä osin kuin tällaisilla yksiköillä on verkonhaltijoiden tavoin velvollisuus periä kyseessä olevat maksut, se, että näiden verkonhaltijoiden ja riidanalaisen lisämaksun lopullisten maksajien väliset suhteet ovat yksityisoikeudellisia suhteita, ei ole esteenä sille, että varoja, jotka saadaan kyseisestä lisämaksusta, pidetään valtion varoina. Sama pätee siihen, että tulojen menetykset, mukaan lukien riidanalaisten lisämaksujen maksamatta olevat määrät, jäävät maksukyvyttömyystilanteessa verkonhaltijoiden maksettaviksi. Infineon -yhtiöt eivät missään tapauksessa ole esittäneet mitään argumenttia, jolla pyrittäisiin erityisesti osoittamaan, että unionin yleisen tuomioistuimen esittämässä toteamuksessa, jonka mukaan tällaiset menetykset eivät merkitse kyseessä olevassa järjestelmässä tarkoitettua tulojen menetystä, olisi oikeudellinen virhe.

153 Neljänneksi Infineon -yhtiöiden argumenteista, jotka koskevat seuraamuksen tai julkisen takauksen puuttumista riidanalaisen lisämaksun maksamatta jättämisen tapauksessa, ja sitä, että valtiolla ei ole suoraa toimivaltaa määrätä kerätyistä summista, on riittävää todeta, että kun otetaan huomioon tämän tuomion 106 kohdassa mainittu oikeuskäytäntö, nämä seikat eivät ole ehdottoman välttämättömiä sen toteamiselle, että kyse on verosta tai muista pakollisista maksuista, jotka merkitsevät valtion varojen käyttämistä tämän tuomion 105 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitetulla tavalla.

154 Edellä esitetyn perusteella Saksan liittotasavallan, jota Infineon-yhtiöt tukevat, ainoan valitusperusteen toinen osa on hylättävä perusteettomana. Infineon -yhtiöiden esittämän ensimmäisen valitusperusteen neljäs väite on tehoton, joten tämä valitusperuste on hylättävä kokonaisuudessaan.

Valtion määräysvalta

– *Asianosaisten lausumat*

155 Saksan liittotasavalta väittää ainoan valitusperusteensa kolmannessa osassa, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen katsoessaan, että riidanalaisesta lisämaksusta saadut varat ovat valtion määräysvallassa.

156 Komissio katsoo, että tämä valitusperusteen osa on perusteeton ja joka tapauksessa tehoton.

– *Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta*

157 Kuten tämän tuomion 104–108 kohdassa mainitusta oikeuskäytännöstä ilmenee, se, että on olemassa kansallisen lainsäädännön mukainen vero tai muu pakollinen maksu, jota hallinnoidaan ja joka jaetaan tämän lainsäädännön mukaisesti, ja se, että kyseessä oleviin määriin kohdistuu valtion määräysvalta, ovat kaksi vaihtoehtoista kriteeriä, joiden avulla voidaan yksilöidä SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut valtion varat.

158 Nyt käsiteltävässä asiassa unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 97 kohdassa, että riidanalainen lisämaksu oli kyseisessä oikeuskäytännössä tarkoitettu veronluonteinen maksu tai pakollinen maksu ja että se merkitsee siten valtion varojen käyttämistä. Kuten tämän tuomion 127–154 kohdasta ilmenee, Saksan liittotasavalta ei ole onnistunut osoittamaan, että tämä unionin yleisen tuomioistuimen toteamus olisi oikeudellisesti virheellinen.

159 Kyseinen toteamus on kuitenkin sellaisenaan riittävä, jotta voidaan katsoa, että kyseessä oleva toimenpide on myönnetty valtion varoista SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla, eikä ole tarpeen tutkia, olivatko kyseiset määrät valtion määräysvallassa.

160 Näin ollen Saksan liittotasavallan ainoan valitusperusteen kolmas osa on tehoton.

161 Kaiken edellä esitetyn perusteella asiassa C-794/21 P tehdyn valituksen ainoa valitusperuste on hylättävä osittain tehottomana ja osittain perusteettomana.

Asiassa C-800/21 P esitetty toinen valitusperuste

Asianosaisten lausumat

162 Infineon-yhtiöt väittävät, että unionin yleinen tuomioistuin otti kansallisen oikeuden huomioon vääristyneellä tavalla.

163 Ensinnäkin toisin kuin valituksenlaisen tuomion 12, 66, 93 ja 99 kohdassa todetaan, BNetzA ei näiden yhtiöiden mukaan vahvistanut riidanalaisen lisämaksun määrää. Tämän lisämaksun määrittävät päinvastoin verkonhaltijat, kuten riidanalaisen päätöksen johdanto-osan 61, 75 ja 123 perustelukappaleesta ilmenee.

164 Toiseksi toisin kuin unionin yleinen tuomioistuin katsoi valituksenalaisen tuomion 92 kohdassa, BNetzA ei määrännyt verkonhaltijoille yksityiskohtaista menetelmää tämän lisämaksun laskemiseksi. BNetzA 2011 -päätös sisältää tältä osin vain hyvin yleisiä vaatimuksia, kuten riidanalaisen päätöksen johdanto-osan 61, 75 ja 123 perustelukappaleesta käy ilmi.

165 Kolmanneksi, toisin kuin valituksenalaisen tuomion 93, 99 ja 106 kohdassa ja sitä seuraavissa kohdissa on todettu, verkkomaksun vapautuksista johtuvia verkonhaltijoiden tulonmenetyksiä ei rahoitettu kokonaan riidanalaisella lisämaksulla. Unionin yleinen tuomioistuin jätti tältä osin huomiotta sen seikan, että BNetzA 2011 -päätös koskee vain takaisinperintää koskevia toimia sellaisiin maksukyvyttömiin verkonkäyttäjiin nähden, jotka eivät täytä edellytyksiä verkkomaksuista vapauttamiselle. Sitä vastoin verkonhaltijat vastaavat seurauksista, jotka aiheutuvat siitä, että verkonkäyttäjät eivät maksa riidanalaista lisämaksua.

166 Neljänneksi toisin kuin unionin yleinen tuomioistuin katsoi valituksenalaisen tuomion 85 kohdassa, verkonhaltijoilla ei Infineon -yhtiöiden mukaan ole velvollisuutta kerätä riidanalaista lisämaksua kansallisen oikeuden nojalla. Yhtäältä BNetzA 2011 -päätös on julistettu pätemättömäksi ja sillä ei ole voinut olla oikeusvaikutuksia. Toisaalta tällä päätöksellä ei kansallisen oikeuden nojalla ole voinut olla mitään vaikutuksia verkonkäyttäjiin nähden.

167 Komissio katsoo, että tämä valitusperuste on hylättävä selvästi perusteettomana.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

168 Kuten tämän tuomion 141 kohdassa on huomautettu, muutosta voidaan hakea vain oikeuskysymysten osalta. Ainoastaan unionin yleinen tuomioistuin on toimivaltainen määrittämän merkityksellisen tosiseikaston ja arvioimaan sitä sekä esitettyä näyttöä, joten lukuun ottamatta sitä tapausta, että tosiseikasto ja näyttö on otettu huomioon vääristyneellä tavalla, niiden arviointi ei ole sellainen oikeuskysymys, että se sinänsä kuuluisi unionin tuomioistuimen muutoksenhaun yhteydessä harjoittaman valvonnan piiriin.

169 Kun siis valituksen yhteydessä tutkitaan unionin yleisen tuomioistuimen kansallisesta oikeudesta esittämiä arviointeja – jotka valtiontuen alalla ovat tosiseikkoja koskevia arviointeja –, unionin tuomioistuin on toimivaltainen tutkimaan vain sen, onko kyseinen oikeus otettu huomioon vääristyneellä tavalla (tuomio 3.4.2014, Ranska v. komissio, C-559/12 P, EU:C:2014:217, 79 kohta ja tuomio 14.12.2023, komissio v. Amazon.com ym., C-457/21 P, EU:C:2023:985, 20 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Tällaisen vääristyneellä tavalla huomioon ottamisen on ilmettävä asiakirja-aineistosta selvästi ilman, että on tarpeen ryhtyä uudelleen arvioimaan tosiseikastoa ja todistusaineistoa (tuomio 3.4.2014, Ranska v. komissio, C-559/12 P, EU:C:2014:217, 80 kohta).

170 Lisäksi on todettava, että valittajan, joka väittää unionin yleisen tuomioistuimen ottaneen tosiseikat tai selvitysaineiston huomioon vääristyneellä tavalla, on SEUT 256 artiklan, Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 58 artiklan ensimmäisen kohdan ja unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 168 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaan ilmoitettava täsmällisesti ne seikat, jotka se katsoo unionin yleisen tuomioistuimen ottaneen huomioon vääristyneellä tavalla, ja näytettävä toteen ne arviointivirheet, joiden takia unionin yleinen tuomioistuin on valittajan mukaan päätynyt niiden ottamiseen huomioon vääristyneellä tavalla (tuomio 30.11.2016, komissio v. Ranska ja Orange, C-486/15 P, EU:C:2016:912, 99 kohta ja tuomio 28.4.2022, Yieh United Steel v. komissio, C-79/20 P, EU:C:2022:305, 53 kohta).

171 Nyt käsiteltävässä asiassa on todettava, että vaikka Infineon -yhtiöt moittivat toisessa valitusperusteessaan unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että tämä on useaan otteeseen ottanut kansallisen oikeuden ja tosiseikat huomioon vääristyneellä tavalla, ne tyytyvät kuitenkin vain esittämään tämän tuomion 163–166 kohdassa toistetut toteamukset. Ne vetoavat minkäänlaisia selvityksiä tai perusteluja esittämättä ristiriitaisuuksiin unionin yleisen tuomioistuimen toteamusten ja riidanalaisessa päätöksessä olevien toteamusten tai BNetzA 2011 -päätöksen sisällön välillä. Näin epämääräiset toteamukset eivät riitä osoittamaan tällaista vääristyneellä tavalla huomioon ottamista.

172 Tästä seuraa, että asiassa C-800/21 tehdyn valituksen tueksi esitetty toinen valitusperuste on hylättävä selvästi perusteettomana.

173 Koska kaikki asioissa C-794/21 P ja C-800/21 P tehtyjen päävalitusten tueksi esitetyt valitusperusteet on hylätty, nämä valitukset on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

174 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 184 artiklan 2 kohdan mukaan on niin, että jos valitus on perusteeton, unionin tuomioistuin tekee ratkaisun oikeudenkäyntikuluista. Kyseisen työjärjestyksen 138 artiklan 1 ja 2 kohdan, joita kyseisen työjärjestyksen 184 artiklan 1 kohdan

nojalla sovelletaan valitusmenettelyyn, mukaan hävinnyt osapuoli velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, mikäli niiden korvaamista on vaadittu, ja unionin tuomioistuin päättää oikeudenkäyntikulujen jakamisesta, jos hävinneitä osapuolia on useita.

175 Nyt käsiteltävässä asiassa Saksan liittotasavalta ja Infineon -yhtiöt ovat hävinneet kaikki asiassa C-794/21 P tehtyä päävalitusta ja asiassa C-800/21 P tehtyä päävalitusta koskevat vaatimuksensa, kun taas komissio on hävinnyt kaikki näissä asioissa tehtyjä liitännäisvalituksia koskevat vaatimuksensa.

176 Näin ollen asiassa esille tulleiden seikkojen perusteella on asianmukaista määrätä, että kukin asianosainen vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Päävalitukset ja liitännäisvalitukset hylätään.

2) Saksan liittotasavalta, Infineon Technologies Dresden GmbH & Co. KG, Infineon Technologies AG ja Euroopan komissio vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Allekirjoitukset